

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИВАТНИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

*Д. В. Пилипенко, аспірант, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
dimapilipenko123321@gmail.com, <https://orcid.org/0009-0005-7469-9971>*

Методологія дослідження. Методологічну основу дослідження становлять системний, аналітичний, порівняльний та динамічний підходи, що дали змогу комплексно оцінити сучасні тенденції розвитку приватних закладів охорони здоров'я. Інформаційною базою дослідження є фінансова звітність 15 приватних закладів охорони здоров'я за 2021–2025 рр., відібраних за територіальним принципом із м. Києва, м. Харкова та м. Львова. Для аналізу використано методи горизонтального та коефіцієнтного аналізу, порівняння, групування й узагальнення. Оцінювання здійснено за показниками доходу, чистого фінансового результату, рентабельності продажів, рентабельності активів, фінансової автономії та поточної ліквідності.

Результати. Встановлено неоднорідність динаміки розвитку досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я у 2021–2025 рр. Виявлено суттєве погіршення окремих показників у 2022 р. з подальшим формуванням переважно відновлювальної тенденції у 2023–2025 рр. Визначено, що зростання доходів не завжди супроводжується відповідним покращенням фінансових результатів і фінансової стійкості. За результатами комплексного аналізу встановлено відмінності між закладами за характером зміни масштабів діяльності, прибутковості, ефективності використання активів, рівня фінансової незалежності та ліквідності. Обґрунтовано наявність різних траєкторій розвитку, серед яких збалансоване зростання, фінансове відновлення, масштабування за умов фінансової нестійкості та звуження ресурсної бази.

Новизна. Наукова новизна дослідження полягає в обґрунтуванні комплексного підходу до виявлення тенденцій розвитку приватних закладів охорони здоров'я на основі поєднання динаміки масштабів діяльності, фінансової результативності, ефективності використання активів, фінансової автономії та ліквідності. На відміну від оцінювання за окремими абсолютними показниками, запропонований підхід дає змогу простежувати п'ятирічні траєкторії зміни фінансово-економічного стану ПЗОЗ та виявляти відмінності між операційним зростанням, фінансовим відновленням і збалансованим розвитком.

Практична значущість Практична значущість отриманих результатів полягає у можливості їх використання керівниками приватних закладів охорони здоров'я для комплексного оцінювання динаміки діяльності, своєчасного виявлення диспропорцій між зростанням доходів, прибутковістю, ресурсним забезпеченням та фінансовою стійкістю. Запропонований підхід може бути використаний для порівняльного аналізу ПЗОЗ, обґрунтування управлінських рішень та формування напрямів забезпечення їх стійкого розвитку.

Ключові слова: приватні заклади охорони здоров'я, ринок медичних послуг, розвиток, фінансовий результат, рентабельність, фінансова стійкість, ліквідність, фінансова автономія, траєкторія розвитку.

Постановка проблеми. Сучасний ринок медичних послуг України перебуває в умовах суттєвих структурних змін, зумовлених реформуванням системи охорони здоров'я, цифровізацією, зміною потреб населення, посиленням конкуренції між надавачами медичних послуг та впливом воєнних

ризиків. За таких умов особливого значення набуває розвиток приватного сектору охорони здоров'я, який характеризується підвищеною гнучкістю у формуванні спектра послуг, упровадженні нових технологій та адаптації до змін ринкового середовища.

Розвиток приватних закладів охорони здоров'я пов'язаний не лише з розширенням обсягів медичних послуг, а й із необхідністю забезпечення фінансової стійкості, нарощування ресурсного потенціалу, ефективного використання активів та підтримання достатнього рівня результативності діяльності. Відповідно, дослідження сучасних тенденцій їх розвитку потребує поєднання оцінювання загальних змін на ринку медичних послуг із аналізом фактичних фінансово-економічних результатів діяльності приватних медичних закладів.

Особливої актуальності набуває дослідження динаміки розвитку приватних закладів охорони здоров'я у 2021–2025 рр., що дозволяє визначити зміни у масштабах їх діяльності, ресурсному забезпеченні, фінансових результатах та ефективності функціонування, а також виявити характерні та територіально диференційовані тенденції розвитку приватного сектору охорони здоров'я України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика трансформації ринку медичних послуг і функціонування закладів охорони здоров'я в сучасних умовах представлена у працях Борщ В. [1], Данілка М. [1], Гончаренко О. [2], Воздвиженського В. [2], Зошука І. [3], Стахіва О. [3, 7], Кудим О. [4], Фіщука Н. [7] та Фіщука Б. [7]. У зазначених дослідженнях акцентовано увагу на бізнес-резильєнтності медичних закладів, інституціональних змінах ринку медичних послуг, конкурентоспроможності, цифровізації та адаптації системи управління до кризових і безпекових викликів.

Питання забезпечення стійкого розвитку та антикризового управління підприємствами системно висвітлено у працях Прохорової В. В. [5, 6], Мушникової С. А. [5], Фрідман О. А. [5], Юхман Я. В. [6]. Науковцями обґрунтовано необхідність поєднання стратегічного, тактичного й операційного рівнів антикризового управління, а також збалансування ресурсного потенціалу підприємств як передумови підтримання їх стійкості та адаптивності в умовах нестабільного середовища.

Окремі аспекти конкурентної поведінки надавачів медичних послуг в Україні досліджено Безтелесною Л. [8], особливості адаптації українських медичних працівників і закладів до умов війни – Діак А. А. [9], а

проблеми регулювання, контрактування та інформаційного забезпечення приватного сектору охорони здоров'я – Хеллоуелл М. [10]. Водночас у науковій літературі недостатньо представлено динамічні дослідження, у яких розвиток приватних закладів охорони здоров'я оцінюється одночасно за масштабами діяльності, фінансовими результатами, рентабельністю, ефективністю використання активів, фінансовою автономією та ліквідністю на єдиному п'ятирічному часовому горизонті. Це визначає доцільність проведення відповідного комплексного аналізу за даними 2021–2025 рр.

Формулювання мети статті. Метою статті є виявлення та узагальнення сучасних тенденцій розвитку приватних закладів охорони здоров'я в Україні на основі аналізу трансформацій ринку медичних послуг і динаміки фінансово-економічних показників їх діяльності у 2021–2025 рр.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвиток приватних закладів охорони здоров'я в Україні відбувається в умовах суттєвих змін зовнішнього середовища, які впливають як на попит на медичні послуги, так і на організаційні та економічні параметри діяльності їх надавачів. Упродовж 2021–2025 рр. трансформаційні процеси у сфері охорони здоров'я поєднувалися з наслідками повномасштабної війни, змінами у територіальному розміщенні населення, погіршенням стану окремих об'єктів медичної інфраструктури та необхідністю забезпечення безперервності надання медичної допомоги. Дослідження функціонування української системи охорони здоров'я в умовах війни засвідчують здатність надавачів медичних послуг адаптуватися до значного зовнішнього навантаження, водночас зберігаючи суттєві організаційні та ресурсні викиди [9, 10].

Зміна умов функціонування системи охорони здоров'я супроводжується трансформацією структури потреб населення у медичній допомозі. Поряд із традиційними напрямками лікування зростає значення реабілітаційної допомоги, послуг у сфері психічного здоров'я, лікування хронічних захворювань, діагностики та відновлення. Водночас одним із суттєвих обмежень залишається фінансова доступність окремих медичних

послуг і лікарських засобів. Результати дослідження ВООЗ за 2025 р. свідчать, що, попри загалом високий рівень обізнаності населення щодо можливостей отримання первинної медичної допомоги, продовжують існувати проблеми з доступністю ліків, профілактичних, реабілітаційних та окремих спеціалізованих послуг.

Важливим напрямом трансформації ринку медичних послуг стала його цифровізація. Розвиток електронної системи охорони здоров'я забезпечує накопичення та обмін медичною інформацією, автоматизацію обліку медичних послуг і використання цифрових інструментів взаємодії між пацієнтами, медичними працівниками та закладами охорони здоров'я. Для приватних закладів цифровізація має подвійне значення: з одного боку, вона формує нові вимоги до інформаційного забезпечення та організації внутрішніх процесів, а з іншого – створює можливість для підвищення доступності послуг, удосконалення комунікації з пацієнтами та оптимізації управлінських процедур [3, 7].

Зазначені зміни посилюють вимоги до адаптивності приватних закладів охорони здоров'я. На відміну від оцінювання розвитку лише за кількістю закладів або обсягом наданих послуг, сучасні тенденції доцільно розглядати також через зміни економічних параметрів їх діяльності. Розширення масштабів діяльності має супроводжуватися відповідним нарощуванням активів, підтриманням достатнього рівня власного капіталу, забезпеченням прибутковості та здатністю виконувати поточні фінансові зобов'язання. Саме тому фінансово-економічні показники можуть використовуватися як кількісна основа для визначення фактичних траєкторій розвитку приватних закладів охорони здоров'я [1, 5, 6].

Таким чином, сучасний розвиток приватного сектору охорони здоров'я формується під впливом одночасної дії структурних, технологічних, соціальних і безпекових чинників. Це обумовлює необхідність переходу від загальної характеристики змін ринку до аналізу фактичних результатів діяльності приватних закладів охорони здоров'я, що дозволить визначити спрямованість і стійкість їх розвитку протягом 2021–2025 рр.

Для кількісного оцінювання сучасних

тенденцій розвитку приватних закладів охорони здоров'я сформовано цільову аналітичну вибірку з 15 приватних закладів охорони здоров'я. Досліджувану сукупність структуровано за територіальним принципом: по 5 закладів з м. Києва, м. Харкова та м. Львова. Такий підхід забезпечує збалансованість територіального представлення та створює можливість для порівняння динаміки розвитку приватних медичних закладів у різних соціально-економічних та безпекових умовах.

Відбір приватних закладів охорони здоров'я здійснювався за сукупністю критеріїв. До вибірки включалися суб'єкти приватної форми власності, основна діяльність яких пов'язана з наданням загальних, спеціалізованих медичних послуг або діяльністю лікарняних закладів. Обов'язковою умовою відбору була наявність безперервної фінансової звітності за 2021–2025 рр., що забезпечує порівнянність даних у динаміці та можливість проведення єдиного фінансово-економічного аналізу. Для підвищення однорідності досліджуваної сукупності до неї не включалися вузькоспеціалізовані заклади, діяльність яких суттєво відрізняється від багатопрофільного сегмента ринку медичних послуг, зокрема суб'єкти, що здійснюють виключно стоматологічну практику.

Формування однакових територіальних квот дозволяє уникнути кількісного домінування однієї регіональної групи та забезпечити зіставність узагальнених показників розвитку. Водночас сформована сукупність використовується як аналітична база для виявлення характерних тенденцій, оцінювання напрямів змін фінансово-економічних показників та порівняння окремих траєкторій розвитку у 2021–2025 рр.

Інформаційну основу подальшого аналізу становлять дані фінансової звітності досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я. Їх використання дає можливість оцінити зміни у масштабах діяльності, ресурсному забезпеченні, структурі капіталу, фінансових результатах та ефективності функціонування приватних медичних закладів у динаміці. Послання цих показників із територіальним групуванням дозволяє перейти від загальної характеристики ринку до кількісного визначення сучасних тенденцій

розвитку приватного сектору охорони здоров'я.

Для кількісного визначення сучасних тенденцій розвитку приватних закладів охорони здоров'я використано дані їх фінансової звітності за 2021–2025 рр. Основну увагу зосереджено на показниках, що характеризують масштаби діяльності, ресурсне забезпечення та фінансову результативність: чистому доходу від реалізації, вартості активів, власному капіталі, зобов'язаннях та чистому фінансовому результаті.

Аналіз передбачає оцінювання динаміки зазначених показників, визначення темпів їх зміни та розрахунок окремих відносних характеристик ефективності й фінансової

стійкості. На першому етапі доцільно проаналізувати динаміку чистого доходу приватних закладів охорони здоров'я, оскільки саме цей показник найбільш безпосередньо відображає зміну масштабів їх господарської діяльності протягом досліджуваного періоду.

Для цього за кожним із 15 досліджуваних ПЗОЗ визначаються значення чистого доходу за 2021–2025 рр. та ланцюгові темпи його приросту відносно попереднього року. Отримані результати дозволяють встановити загальну спрямованість розвитку досліджуваних закладів, виявити переломні періоди та відмінності у траєкторіях їх зростання (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка доходів досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я у 2021–2025 рр.

ПЗОЗ	2021 р., тис. грн	2022 р., тис. грн	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	2025 р., тис. грн	2022/ 2021, %	2023/ 2022, %	2024/ 2023, %	2025/ 2024, %
ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС»	11 989,2	11 467,7	17 881,1	24 369,1	33 411,2	–4,35	+55,93	+36,28	+37,10
ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА»	8 292,2	3 809,8	8 894,4	17 087,4	25 903,4	–54,06	+133,46	+92,11	+51,59
ТОВ «Медичний центр «МЕДЕЛЬ-ВЕЙС»	14 071,0	8 053,8	9 650,8	9 825,9	11 579,3	–42,76	+19,83	+1,81	+17,84
ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ»	6 323,4	5 736,5	9 585,6	10 693,0	13 781,4	–9,28	+67,10	+11,55	+28,88
ТОВ «ТТ КЛІНІКА»	6 200,0	10 080,3	12 384,9	18 486,5	26 917,0	+62,59	+22,86	+49,27	+45,60
ПП «МЕДІС»	153 158,2	121 644,0	151 840,6	183 553,8	255 654,7	–20,58	+24,82	+20,89	+39,28
ПП «САВАМЕД»	4 321,0	5 875,5	7 581,0	8 120,3	11 150,0	+35,98	+29,03	+7,11	+37,31
ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів»	26 526,7	27 695,9	36 747,9	41 551,5	58 010,3	+4,41	+32,68	+13,07	+39,61
ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД»	18 231,0	22 301,0	27 609,5	25 548,3	30 723,6	+22,32	+23,80	–7,47	+20,26
ТОВ «Нова Поліклініка Захід»	7 643,6	21 460,7	26 593,6	30 351,7	34 311,1	+180,77	+23,92	+14,13	+13,05
ПП «АЛВІС-КЛАС»	6 744,4	3 688,9	5 087,8	5 903,4	6 165,6	–45,30	+37,92	+16,03	+4,44
ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС»	6 568,1	4 524,0	7 231,5	4 827,0	4 380,6	–31,12	+59,85	–33,25	–9,25
ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД»	4 653,3	922,9	2 511,7	4 193,6	8 095,2	–80,17	+172,15	+66,96	+93,04
ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА»	1 126,6	8 368,9	10 046,4	11 876,3	18 640,8	+642,85	+20,04	+18,21	+56,96
ТОВ «САНА-МЕД»	33 810,5	7 976,6	14 313,5	24 984,3	39 616,2	–76,41	+79,44	+74,55	+58,56

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я

Результати аналізу свідчать про суттєву неоднорідність динаміки доходів досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я

протягом 2021–2025 рр. Найбільш виражені структурні зміни припадають на 2022 р., коли у 9 із 15 ПЗОЗ зафіксовано скорочення

доходів порівняно з попереднім роком. Найглибше падіння спостерігалось у ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» (–80,17 %), ТОВ «САНА-МЕД» (–76,41 %), ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» (–54,06 %), ПП «АЛБІС-КЛАС» (–45,30 %) та ТОВ «Медичний центр «МЕДЕЛЬВЕЙС» (–42,76 %). Водночас для окремих закладів 2022 р. характеризувався розширенням діяльності: особливо високий приріст спостерігався у ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» (+642,85 %) та ТОВ «Нова Поліклініка Захід» (+180,77 %), що, однак, частково пояснюється порівняно невисокою базою попереднього року.

2023 р. характеризується принципово іншою тенденцією: збільшення доходів спостерігалось у всіх 15 досліджуваних ПЗОЗ. Найбільш інтенсивне відновлення зафіксовано у ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» (+172,15 %) та ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» (+133,46 %). Значними були також темпи приросту ТОВ «САНА-МЕД» (+79,44 %), ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ» (+67,10 %), ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» (+59,85 %) та ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС» (+55,93 %). Таким чином, динаміка 2023 р. свідчить про формування вираженої відновлювальної тенденції у досліджуваній сукупності ПЗОЗ.

У 2024 р. позитивна динаміка зберігалася у 13 із 15 закладів. Скорочення доходів відбулося лише у ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД» (–7,47 %) та ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» (–33,25 %). Найбільш інтенсивне збільшення доходів у цей період продемонстрували ТОВ «САНА-МЕД» (+74,55 %), ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» (+66,96 %), ТОВ «ТТ КЛІНІКА» (+49,27 %), ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС» (+36,28 %) та ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА»» (+92,11 %).

У 2025 р. тенденція до розширення масштабів діяльності стала ще більш поширеною: приріст доходу спостерігався у 14 із 15 ПЗОЗ. Найвищі ланцюгові темпи приросту сформувалися у ТОВ «Медичний центр «ЄВРОМЕД» (+93,04 %), ТОВ «САНА-МЕД» (+58,56 %), ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» (+56,96 %) та ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» (+51,59 %). Єдиним закладом зі скороченням доходу залишалося ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» (– 9,25 %).

Отримані результати дозволяють простежити декілька типових траєкторій зміни масштабів діяльності. Для частини ПЗОЗ характерним було падіння у 2022 р. з подальшим стійким відновленням, що найбільш виразно простежується у «ГЕНЕЗИС», «КЛІНІКА НОВА», «МЕДЕЛЬВЕЙС», «Асклепій Київ», «МЕДІС», «ЄВРОМЕД» та «САНА-МЕД». Інша група – «САВАМЕД», Україно-Польський центр серця «Львів» та «Нова Поліклініка Захід» – характеризується переважно безперервним нарощуванням доходів. Водночас для ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» характерна найбільш нестійка динаміка зі зміною фаз зростання та скорочення.

З огляду на наявність у вибірці як прибуткових, так і збиткових періодів, для характеристики динаміки фінансового результату доцільно використовувати не відносні темпи приросту, а його абсолютну щорічну зміну. Відповідні результати наведено в табл. 2.

Результати аналізу свідчать, що динаміка чистого фінансового результату досліджуваних ПЗОЗ у 2021–2025 рр. була значно більш неоднорідною, ніж динаміка доходів. Це підтверджує, що розширення масштабів діяльності саме по собі не забезпечує автоматичного підвищення економічної результативності. У 2021 р. прибутковими були 9 із 15 досліджуваних закладів, у 2022 та 2023 рр. – по 10, у 2024 р. – 11, а у 2025 р. – вже 13 із 15 ПЗОЗ. Таким чином, наприкінці досліджуваного періоду простежується загальна тенденція до поширення прибуткової моделі функціонування.

У 2022 р. покращення фінансового результату порівняно з 2021 р. зафіксовано у 9 із 15 закладів. Найбільш виражене позитивне зрушення спостерігалось у ТОВ «Нова Поліклініка Захід», де збиток скоротився на 2 577,3 тис. грн, а також у ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА», де збиток зменшився на 984,5 тис. грн. Водночас найбільше погіршення характерне для ПП «МЕДІС», фінансовий результат якого знизився на 6 494,6 тис. грн, та ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів» – на 5 016,5 тис. грн. У 2023 р. позитивна зміна фінансового результату також спостерігалася у 9 із 15 ПЗОЗ.

Найбільш суттєве покращення відбулося у ПП «МЕДІС» (+6 833,8 тис. грн), ТОВ

«Нова Поліклініка Захід» (+4 061,2 тис. грн), ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» (+1 637,6 тис. грн), ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ» (+1 495,5 тис. грн) та ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» (+1 252,0 тис. грн). Водночас ТОВ «САНА-МЕД» продовжувало погіршувати фінансовий результат,

збільшивши збиток ще на 2 276,3 тис. грн.

У 2024 р. кількість закладів із покращенням фінансового результату залишалася на рівні 9 із 15, проте характер змін суттєво відрізнявся.

Таблиця 2

Динаміка чистого фінансового результату досліджуваних ПЗОЗ у 2021–2025 рр., тис. грн

ПЗОЗ	2021	2022	2023	2024	2025	Δ 2022/ 2021	Δ 2023/ 2022	Δ 2024/ 2023	Δ 2025/ 2024
ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕ-ЗИС»	646,6	785,6	1 740,9	2 343,9	3 210,6	+139,0	+955,3	+603,0	+866,7
ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА»	-9 337,6	-8 353,1	-6 715,5	-2 372,1	1 953,7	+984,5	+1 637,6	+4 343,4	+4 325,8
ТОВ «Медичний центр «МЕДЕ-ЛЬВЕЙС»	1 100,4	307,3	442,2	182,0	333,8	-793,1	+134,9	-260,2	+151,8
ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ»	-848,9	-281,0	1 214,5	236,1	1 593,8	+567,9	+1 495,5	-978,4	+1 357,7
ТОВ «ТТ КЛІНІКА»	-61,5	328,4	-140,6	1 017,0	2 898,5	+389,9	-469,0	+1 157,6	+1 881,5
ПП «МЕДИС»	6 755,3	260,7	7 094,5	8 743,7	12 814,3	-6 494,6	+6 833,8	+1 649,2	+4 070,6
ПП «СА-ВАМЕД»	601,7	719,6	654,8	49,7	678,4	+117,9	-64,8	-605,1	+628,7
ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів»	-2 447,6	-7 464,1	-7 555,0	-4 068,4	2 394,9	-5 016,5	-90,9	+3 486,6	+6 463,3
ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД»	1 004,1	1 342,4	2 263,9	2 327,4	2 799,2	+338,3	+921,5	+63,5	+471,8
ТОВ «Нова Поліклініка Захід»	-5 512,4	-2 935,1	1 126,1	2 630,5	2 985,6	+2 577,3	+4 061,2	+1 504,4	+355,1
ПП «АЛВІС-КЛАС»	364,8	631,6	16,6	7,8	8,2	+266,8	-615,0	-8,8	+0,4
ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС»	784,7	112,1	-162,0	-141,7	6,7	-672,6	-274,1	+20,3	+148,4
ТОВ «Медичний центр ЄВРО-МЕД»	1 205,8	412,2	639,8	-558,9	-2 336,2	-793,6	+227,6	-1 198,7	-1 777,3
ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА»	-4,5	608,9	1 860,9	49,4	-1 858,8	+613,4	+1 252,0	-1 811,5	-1 908,2
ТОВ «САНА-МЕД»	1 488,5	-1 044,8	-3 321,1	591,5	6 160,8	-2 533,3	-2 276,3	+3 912,6	+5 569,3

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я

Найпомітніше відновлення спостерігалося у ТОВ «САНА-МЕД», де фінансовий результат покращився на 3 912,6 тис. грн, та ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів» – на 3 486,6 тис. грн. Водночас у ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» фінансовий результат погіршився на 1 811,5 тис. грн, у ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» – на 1 198,7 тис. грн, а у ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ» – на 978,4 тис. грн.

Найбільш виразне загальне

покращення сформувалося у 2025 р.: позитивну річну зміну фінансового результату продемонстрували 13 із 15 ПЗОЗ. Найбільше зростання чистого фінансового результату зафіксовано у ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів» (+6 463,3 тис. грн), ТОВ «САНА-МЕД» (+5 569,3 тис. грн), ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» (+4 325,8 тис. грн) та ПП «МЕДИС» (+4 070,6 тис. грн). Лише два заклади завершили 2025 р. із подальшим погіршенням фінансового результату

тату – ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» та ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА».

Аналіз п'ятирічних траєкторій дозволяє виокремити декілька характерних моделей. Стійке покращення фінансової результативності найбільш виразно простежується у ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС» та ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД», які протягом усього періоду залишалися прибутковими та переважно нарощували фінансовий результат. Для ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» і ТОВ «Нова Поліклініка Захід» характерним є послідовний вихід зі збитковості: у першого закладу збиток щороку скорочувався до переходу у прибуток у 2025 р., у другого перехід до прибуткової діяльності відбувся вже у 2023 р.

Виражена відновлювальна модель характерна для ТОВ «САНА-МЕД» та ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів». Після значних збитків у попередні роки обидва заклади завершили період із суттєвим позитивним фінансовим результатом.

Натомість у ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» та ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» спостерігається протилежна тенденція: після прибуткової або відносно стабільної діяльності у попередні роки у 2025 р. сформувалися значні збитки.

Окремо слід виділити ПП «АЛВІС-КЛАС» і ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС». У 2025 р. їх фінансовий результат був формально позитивним, однак становив лише 8,2 та 6,7 тис. грн відповідно. Це свідчить про мінімальний запас прибутковості та потребує подальшого оцінювання відносних показників ефективності.

Наступним етапом було проаналізовано рентабельність продажів, рентабельність активів, коефіцієнт автономії та поточну ліквідність у динаміці за 2021–2025 рр., що дозволяє простежити зміни ефективності використання ресурсів, фінансової незалежності та платоспроможності закладів. Результати відповідних розрахунків наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Узагальнені параметри розвитку досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я у 2021–2025 рр.

ПЗОЗ	Показник	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7
ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС»	Рентабельність продажів, %	5,39	6,85	9,74	9,62	9,61
	ROA, %	13,23	11,40	23,60	25,04	26,03
	Коефіцієнт автономії	0,25	0,32	0,57	0,57	0,73
	Поточна ліквідність	0,95	0,97	1,63	2,03	3,45
ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА»	Рентабельність продажів, %	-112,61	-219,25	-75,50	-13,88	7,54
	ROA, %	–	-26,97	-19,37	-5,91	4,60
	Коефіцієнт автономії	-0,32	-0,54	-0,67	-0,61	-0,60
	Поточна ліквідність	0,13	0,11	0,10	0,08	0,08
ТОВ «Медичний центр «МЕДЕЛЬ-ВЕЙС»	Рентабельність продажів, %	7,82	3,82	4,58	1,85	2,88
	ROA, %	58,36	19,37	50,23	26,48	40,77
	Коефіцієнт автономії	0,51	0,43	0,41	0,36	0,43
	Поточна ліквідність	1,01	0,92	1,32	1,47	1,76
ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ»	Рентабельність продажів, %	-13,42	-4,90	12,67	2,21	11,56
	ROA, %	-10,24	-3,35	12,65	2,08	13,74
	Коефіцієнт автономії	0,85	0,77	0,75	0,66	0,88
	Поточна ліквідність	1,74	1,87	2,15	1,47	5,37
ТОВ «ТТ КЛІНІКА»	Рентабельність продажів, %	–	–	–	–	–
	ROA, %	-7,30	24,04	-7,57	37,68	54,61
	Коефіцієнт автономії	0,90	0,55	0,51	0,54	0,69
	Поточна ліквідність	4,64	0,94	0,75	2,06	1,15
ПП «МЕДІС»	Рентабельність продажів, %	4,41	0,21	4,67	4,76	5,01
	ROA, %	33,93	0,94	21,44	26,02	31,05
	Коефіцієнт автономії	0,28	0,22	0,40	0,63	0,66
	Поточна ліквідність	0,97	0,93	1,35	2,11	1,71
ПП «САВАМЕД»	Рентабельність продажів, %	13,93	12,25	8,64	0,61	6,08
	ROA, %	44,57	43,92	35,86	2,61	35,18
	Коефіцієнт автономії	0,58	0,68	0,71	0,59	0,71
	Поточна ліквідність	0,69	1,54	2,04	1,80	2,96

ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів»	Рентабельність продажів, %	-9,23	-26,95	-20,56	-9,79	4,13
	ROA, %	-12,10	-40,73	-41,32	-20,49	10,26
	Коефіцієнт автономії	0,34	0,02	-0,31	-0,44	-0,28
	Поточна ліквідність	1,57	0,68	0,67	0,61	0,87
ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД»	Рентабельність продажів, %	5,51	6,02	8,20	9,11	9,11
	ROA, %	39,68	40,66	45,53	30,67	24,25
	Коефіцієнт автономії	0,79	0,91	0,95	0,95	0,66
	Поточна ліквідність	0,71	3,33	5,15	9,15	0,98
ТОВ «Нова Поліклініка Захід»	Рентабельність продажів, %	-72,12	-13,68	4,23	8,67	8,70
	ROA, %	-207,47	-100,16	77,58	243,40	238,92
	Коефіцієнт автономії	0,71	0,16	-0,57	-4,22	-1,38
	Поточна ліквідність	1,64	0,40	0,50	0,17	0,37
ПП «АЛВІС-КЛАС»	Рентабельність продажів, %	5,41	17,12	0,33	0,13	0,13
	ROA, %	66,30	66,64	1,66	0,96	1,41
	Коефіцієнт автономії	0,46	0,58	0,72	0,01	0,04
	Поточна ліквідність	0,32	1,29	0,66	0,31	0,31
ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС»	Рентабельність продажів, %	11,95	2,48	-2,24	-2,94	0,15
	ROA, %	97,43	21,76	-45,88	-75,15	4,42
	Коефіцієнт автономії	0,33	0,64	0,57	-0,03	0,01
	Поточна ліквідність	0,37	1,54	1,12	0,70	0,88
ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД»	Рентабельність продажів, %	25,91	44,66	25,47	-13,33	-28,86
	ROA, %	11,77	4,21	6,14	-5,19	-24,62
	Коефіцієнт автономії	0,72	0,80	0,73	0,74	0,39
	Поточна ліквідність	0,25	0,17	0,17	0,69	0,31
ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА»	Рентабельність продажів, %	-0,40	7,28	18,52	0,42	-9,97
	ROA, %	-0,50	27,88	40,96	0,66	-23,59
	Коефіцієнт автономії	0,80	0,53	0,54	0,39	0,23
	Поточна ліквідність	2,79	2,08	2,35	1,73	1,25
ТОВ «САНА-МЕД»	Рентабельність продажів, %	4,40	-13,10	-23,20	2,37	15,55
	ROA, %	28,65	-15,06	-99,54	33,70	139,27
	Коефіцієнт автономії	0,81	0,44	-0,23	0,08	0,85
	Поточна ліквідність	2,60	1,26	0,35	0,47	5,93

Джерело: розраховано автором за даними фінансової звітності досліджуваних приватних закладів охорони здоров'я

За показником рентабельності продажів найбільш стійка позитивна динаміка характерна для ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС»: значення показника зросло з 5,39 % у 2021 р. до 9,74 % у 2023 р. та надалі утримувалося на рівні близько 9,6 %. Позитивну траєкторію демонструє також ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД», де рентабельність зросла з 5,51 % до 9,11 %. Для ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ», ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА», ТОВ «Нова Поліклініка Захід», ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів» та ТОВ «САНА-МЕД» характерним є перехід від від'ємної рентабельності в окремі роки до позитивних значень наприкінці досліджуваного періоду. Особливо виражене відновлення спостерігається у ТОВ «САНА-МЕД», де після значень -13,10 % у 2022 р. та -23,20 % у 2023 р. рентабельність у 2025 р. зросла до 15,55 %.

Водночас у частини ПЗОВ

сформувалася протилежна тенденція. У ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД» рентабельність продажів знизилася з 25,91 % у 2021 р. до -13,33 % у 2024 р. та -28,86 % у 2025 р. У ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА» після зростання показника до 18,52 % у 2023 р. відбулося його різке зниження до 0,42 % у 2024 р. та -9,97 % у 2025 р. Для ПП «АЛВІС-КЛАС» і ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» у 2025 р. рентабельність залишалася фактично мінімальною – 0,13 % та 0,15 % відповідно, що свідчить про дуже низьку віддачу від отриманих доходів.

Динаміка рентабельності активів також підтверджує значну диференціацію ефективності використання ресурсної бази. Для ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС» ROA після певного зниження у 2022 р. зростав і досяг 26,03 % у 2025 р. Позитивні значення протягом більшої частини періоду характерні також для ПП «МЕДІС», ПП «САВАМЕД» та

ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД». Водночас у низці закладів значення ROA характеризувалися різкими коливаннями, що відображає нестабільність співвідношення між фінансовим результатом та обсягом активів. Особливо це проявляється у ТОВ «САНА-МЕД», ТОВ «Нова Поліклініка Захід», ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» та ТОВ «МЗ ХАРКІВСЬКА». Тому високі значення ROA в окремі роки доцільно інтерпретувати разом із динамікою активів, а не як самостійну ознаку стійкого розвитку.

За коефіцієнтом автономії найбільш послідовне зміцнення фінансової незалежності спостерігається у ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС», де його значення зросло з 0,25 у 2021 р. до 0,73 у 2025 р., а також у ПП «МЕДІС» – з 0,28 до 0,66. Високий рівень автономії наприкінці періоду зберігається у ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ», ПП «САВАМЕД», ТОВ «ТТ КЛІНІКА» та ТОВ «САНА-МЕД». Натомість найбільш проблемна структура капіталу характерна для ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА», ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів» і ТОВ «Нова Поліклініка Захід», у яких в окремі роки та у 2025 р. коефіцієнт автономії набував від'ємних значень. Це відображає наявність від'ємного власного капіталу та високу залежність від залучених джерел фінансування.

Аналіз поточної ліквідності також демонструє різні траєкторії. Найбільш виражене покращення простежується у ТОВ «Медичний центр «ГЕНЕЗИС», де коефіцієнт зріс з 0,95 у 2021 р. до 3,45 у 2025 р., а також у ТОВ «Медичний центр Асклепій Київ» – до 5,37 та ТОВ «САНА-МЕД» – до 5,93. Позитивна динаміка характерна й для ПП «САВАМЕД». Водночас у ТОВ «Медичний центр «КЛІНІКА НОВА» коефіцієнт поточної ліквідності протягом усього періоду залишався вкрай низьким і у 2025 р. становив лише 0,08. Значення нижче одиниці у 2025 р. також зафіксовано у ТЗОВ «Україно-Польський центр серця «Львів», ТОВ «Медичний центр «ДЕЛЬТА МЕД», ТОВ «Нова Поліклініка Захід», ПП «АЛБІС-КЛАС», ТОВ «Медичний центр «ЛОГУС» та ТОВ «Медичний центр ЄВРОМЕД».

Отже, результати табл. 3 підтверджують, що фінансово-економічний розвиток

досліджуваних ПЗОЗ у 2021–2025 рр. мав неоднорідний та багатовекторний характер. У частини закладів зростання доходів і прибутку супроводжувалося одночасним підвищенням рентабельності, фінансової автономії та ліквідності, що свідчить про більш збалансовану траєкторію розвитку. В інших випадках операційне зростання поєднувалося з від'ємним власним капіталом, недостатньою ліквідністю або погіршенням рентабельності. Це підтверджує доцільність подальшої типізації ПЗОЗ за характером їх розвитку на основі сукупності отриманих результатів, а не окремого фінансового показника.

Висновки. Проведене дослідження дозволило встановити, що розвиток приватних закладів охорони здоров'я у 2021–2025 рр. характеризувався неоднорідністю динаміки масштабів діяльності, фінансових результатів та показників фінансово-економічного стану. Аналіз досліджуваної сукупності ПЗОЗ засвідчив, що найбільш суттєві коливання припадали на 2022 р., коли у значній частині закладів відбулося скорочення доходів та погіршення окремих показників результативності. Починаючи з 2023 р., у більшості досліджуваних суб'єктів сформувалася тенденція до відновлення та подальшого розширення масштабів діяльності.

Динаміка доходів засвідчила, що у 2023 р. їх зростання спостерігалось в усіх досліджуваних ПЗОЗ, у 2024 р. – у 13 із 15, а у 2025 р. – у 14 із 15 закладів. Водночас темпи та сталість такого зростання суттєво відрізнялися, що зумовило формування різних траєкторій розвитку: від послідовного масштабування до нестійкого відновлення та скорочення діяльності.

Аналіз чистого фінансового результату підтвердив, що зростання доходів не завжди супроводжується відповідним підвищенням прибутковості. Якщо у 2021 р. прибутковими були 9 із 15 досліджуваних ПЗОЗ, то у 2025 р. позитивний фінансовий результат мали вже 13 закладів. Це свідчить про загальне покращення фінансової результативності наприкінці досліджуваного періоду, однак у частини ПЗОЗ операційне розширення продовжувало поєднуватися зі збитковістю або мінімальним рівнем прибутковості.

Результати оцінювання рентабельності продажів, рентабельності активів, коефіцієн-

та автономії та поточної ліквідності підтвердили суттєву диференціацію фінансово-економічного стану досліджуваних закладів. Для частини ПЗОЗ характерним є збалансоване поєднання зростання доходів, прибутковості, фінансової автономії та ліквідності. Водночас в інших випадках нарощування обсягів діяльності супроводжується від'ємним власним капіталом, недостатньою ліквідністю, зниженням ефективності використання активів або формуванням збитків.

Отже, сучасні тенденції розвитку приватних закладів охорони здоров'я доцільно оцінювати не лише за зміною масштабів їх діяльності, а на основі комплексного поєднання показників доходу, фінансового результату, рентабельності, ефективності використання активів, фінансової незалежності та платоспроможності. Саме такий підхід дозволяє виявити реальний характер розвитку ПЗОЗ та розмежувати збалансоване зростання, фінансове відновлення, масштабування за умов нестійкого фінансового стану й звуження ресурсної бази.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з формуванням інтегрального показника розвитку приватних закладів охорони здоров'я, який поєднуватиме фінансово-економічні, ресурсні та результативні характеристики їх діяльності та дозволить здійснювати порівняльне оцінювання траєкторій розвитку ПЗОЗ.

Література

1. Борщ В., Данілко М. Підприємництво на ринку медичних послуг: стратегічні засади бізнес-резильєнтності в умовах трансформації охорони здоров'я. *Economic Synergy*. 2026. №2. С. 66084. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2026-2-5>.
2. Гончаренко О.В., Воздвиженський В.В. Інституціональне проектування розвитку ринку медичних послуг в Україні. *Економічний простір*. 2025. № 201. С. 37-41. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.201.37-41>.
3. Зошук І., Стахів О. Забезпечення конкурентоспроможності закладів охорони здоров'я в умовах сучасних трансформацій. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 1(30). С. 357-368. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-357-368](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-357-368).
4. Кудим О. Концептуальні засади розвитку ринку медичних послуг України. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2026. № 2. С. 68-76. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2026-20-8>.
5. Прохорова В.В., Мушнікова С.А., Фрідман О.А., Чернов В.В. Збалансований потенціал підприємств у контексті забезпечення антикризового

управління їх стійким розвитком. *Бізнес Інформ*. 2025. № 5. С. 328-337. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-328-337>.

6. Прохорова В.В., Юхман Я.В., Щербина Є.В. Тріада парадигми забезпечення антикризового управління стійким розвитком підприємств. *Проблеми економіки*. 2025. №2. С. 134-142. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-134-142>.

7. Фіщук Н., Фіщук Б., Стахів О. Антикризове управління закладами охорони здоров'я в умовах цифровізації та мінливого безпекового середовища. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2026. № 1(45). С. 127-136. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1\(45\)-127-136](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1(45)-127-136).

8. Beztelesna L., Marzec P., Pliashko O., Vovk V., Khomych S., Kucher L., Kucher A. Behavioural determinants of the healthcare providers in Ukraine: Focus on competition context. *Cleaner and Responsible Consumption*. 2024. Vol. 13. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.clrc.2024.100192>.

9. Deac A. A., Zaviryukha I., Zeziulin O., Peycheva A., Solórzano de Souza R., Skipper H., Abubakar A., Gustilo V. B., Shenoi S. V., Thornicroft G., Rozanova J. Ukrainian healthcare providers under siege during the first year of war: challenges and adaptations. *BJPsych International*. 2024. Vol. 21, №. 2. Pp. 35-37. DOI: <https://doi.org/10.1192/bji.2023.43>.

10. Hellowell M., Demeshko O., Hrevtsova R., Roubal T., Fishchuk K., Kasyanchuk S., Habicht J. Private provision of health services in Ukraine: A qualitative exploration of current policy challenges, and considerations for reform. *Health Policy*. 2025. Vol. 158. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2025.105349>.

References

1. Borshch, V., & Danilko, M. (2026). Pidpriemnytstvo na rynku medychnykh posluh: stratehichni zasady biznes-rezilyentnosti v umovakh transformatsii okhorony zdorovia. *Economic Synergy*, (2), 66-84. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2026-2-5>.
2. Honcharenko, O.V., & Vozdvizhenskyi, V.V. (2025). Instytutsionalne proiektuvannia rozvytku rynku medychnykh posluh v Ukraini. *Ekonomichnyi prostir*, (201), 37-41. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.201.37-41>.
3. Zoshchuk, I., & Stakhiv, O. (2025). Zabezpechennia konkurentospromozhnosti zakladiv okhorony zdorovia v umovakh suchasnykh transformatsii. *Naukovyi visnyk Polissia*, 1(30), 357-368. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-357-368](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-357-368).
4. Kudym, O. (2026). Kontseptualni zasady rozvytku rynku medychnykh posluh Ukrainy. *Modeling the Development of the Economic Systems*, (2), 68-76. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2026-20-8>.
5. Prokhorova, V.V., Mushnykova, S.A., Fridman, O.A., & Chernov, V.V. (2025). Zbalansovanyi potentsial pidpriemstv u konteksti zabezpechennia antykrizovoho upravlinnia yikh stiikym rozvytkom. *Biznes Inform*, (5), 328-337. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-328-337>.
6. Prokhorova, V.V., Yukhman, Ya.V., & Shcherbyna, Ye.V. (2025). Triada paradyhmy

zabezpechennia antykrizovoho uprav-linnia stiikym rozvytkom pidpriemstv. Problemy ekonomiky, (2), 134-142. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-2-134-142>.

7. Fishchuk, N., Fishchuk, B., & Stakhiv, O. (2026). Antykrizove upravlinnia zakladamy okhorony zdorovia v umovakh tsyfro-vizatsii ta minlyvoho bezpekovoho seredovyshcha. Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia, 1(45), 127-136. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1\(45\)-127-136](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2026-1(45)-127-136).

8. Beztelesna, L., Marzec, P., Pliashko, O., Vovk, V., Khomych, S., Kucher, L., & Kucher, A. (2024). Behavioural determinants of the healthcare providers in Ukraine: Focus on competition context. Cleaner and Responsible Consumption, Vol. 13. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.clrc.2024.100192>.

<https://doi.org/10.1016/j.clrc.2024.100192>.

9. Deac, A.A., Zaviryukha, I., Zeziulin, O., Peycheva, A., Solórzano, de Souza R., Skipper, H., Abubakar, A., Gustilo, V.B., Shenoi, S.V., Thornicroft, G., & Rozanova, J. (2024). Ukrainian healthcare providers under siege during the first year of war: challenges and adaptations. BJPsych International, Vol. 21, (2), 35-37. DOI: <https://doi.org/10.1192/bji.2023.43>.

10. Hellowell, M., Demeshko, O., Hrevtsova, R., Roubal, T., Fishchuk, K., Kasyanchuk, S., & Habicht, J. (2025). Private provision of health services in Ukraine: A qualitative exploration of current policy challenges, and considerations for reform. Health Policy, Vol. 158. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.healthpol.2025.105349>

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF PRIVATE HEALTHCARE FACILITIES IN UKRAINE

D. V. Pylypenko, Post-graduate Student, V. N. Karazin Kharkiv National University

Methods. The methodological framework of the study consists of systemic, analytical, comparative, and dynamic approaches, which made it possible to comprehensively assess current trends in the development of private healthcare facilities. The data set for the study consists of the financial statements of 15 private healthcare institutions for 2021–2025, selected on a geographical basis from the cities of Kyiv, Kharkiv, and Lviv. The analysis utilized methods of horizontal and ratio analysis, comparison, grouping, and generalization. The assessment was conducted based on indicators of revenue, net financial result, return on sales, return on assets, financial autonomy, and current liquidity.

Results. The development trends of the private healthcare facilities under study were found to be uneven during 2021–2025. A significant deterioration in certain indicators was observed in 2022, followed by a predominantly recovery trend in 2023–2025. It was determined that revenue growth is not always accompanied by a corresponding improvement in financial performance and financial stability. Based on the results of a comprehensive analysis, differences were identified among institutions regarding changes in the scale of operations, profitability, efficiency of asset utilization, and levels of financial independence and liquidity. The existence of various development trajectories was substantiated, including balanced growth, financial recovery, scaling up under conditions of financial instability, and a narrowing resource base.

Novelty. The scientific novelty of this study lies in the justification of a comprehensive approach to identifying trends in the development of private healthcare institutions based on a combination of the dynamics of the scale of operations, financial performance, efficiency of asset utilization, financial autonomy, and liquidity. Unlike assessments based on individual absolute indicators, the proposed approach makes it possible to track five-year trajectories of changes in the financial and economic condition of private healthcare institutions and to identify differences between operational growth, financial recovery, and balanced development.

Practical value. The practical significance of the results lies in their potential use by managers of private healthcare institutions to comprehensively assess operational trends and promptly identify imbalances between revenue growth, profitability, resource allocation, and financial stability. The proposed approach can be used for a comparative analysis of private healthcare institutions, to support management decisions, and to identify strategies for ensuring their sustainable development.

Keywords: private healthcare institutions, healthcare services market, development, financial performance, profitability, financial stability, liquidity, financial autonomy, development trajectory.

Стаття надійшла до редакції 02.09.2026 р.

Прийнята до публікації 14.09.2026 р.

Дата публікації 30.09.2026 р.